

Kjak

Hogni í Jákupsstovu
redaktørur, Dagur&Vika

Ongin manipulasjón

Átaksleiðarin hjá Tórs-havnar Sløkkiliði, Hans Dávid Hansen, leggur eftir Degi&Viku fyri at manipulera í einum innslagi, sum segði søg-una, um tá ið mannin-ingin á pólsku jaktini Rzeszowiak kom í land av Brimli.

Fyrst er neyðugt at undirstrika, at har verður einki manipulerað.

Í journalistikki er neyðugt at klippa. Vit klippa millum fleiri støð og vit klippa eisini í tíð, soleiðis at hendingar og søgur kunnu sigast uppá nakrar fáar minuttir.

Støðan hendan dag-in var tann, at Brimil kom á Havnina við átta av manningini á Rzeszowiak, harav ein av manningini var deyður. Líkið varð borið í land fyrst, og seinni kom restin av manningini. Dagur&Vika spanngong-an enda burturúr hesum, hvørki tann eina ella hin vegin. Tað varð bara klipt í tí raðfylgju, sum tað hendi.

Síðani leggur Hans Dávid Hansen Dag&Viku undir at hava sagt, at borgarstjórin bað um myndatøku á staðnum, men tað er ikki so. Dagur&Vika hevur onki sagt um, at borgarstjórin bað um myndatøku. Vit søgdu, at Heðin Mortensen gekk á odda og syrgdi fyri, at ein góð felagsmynd var tikin. Tað vísa myndirnar eisini greitt at borgarstjórin ger.

Hans Dávid Hansen er átaksleiðari hjá Tórs-havnar Sløkkiliði, og í sínum starvi er tað hann, sum kemur á staðið saman við borgarstjóranum. Átaksleið-

arin fýlist á, at Dagur & Vika valdi ikki at senda samrøðuna við borgarstjóran. Tað er heldur ikki rætt. Borgarstjórin var í einum sjónvarpsinnslagi á heimasíðu Kringvarpsins, sum varð lagt út mikudagin. Samrøðan við borgarstjóran var ikki endurnýtt í saman-umtøkuni hóskvøldið, tí tað var alment kent tá, at pólska manningin búði á Hotel Føroyum.

Innslagið av bryggjuni, sum vit sendu hóskvøldið, er so reint sum til ber. Tað er tað sum hendir á staðnum.

Borgarstjórin gongur á odda fyri pólsku manningini í land, og hann gongur á odda at syrgja fyri eini felagsmynd.

Samskiptisráðgevin hjá borgarstjóranum er á staðnum og tekur myndir av tí sum borgarstjórin ger. Sama dag sendir hann út eitt tíðindaskriv, har borgarstjóran sæst gera tað sama sum í innslagnum í Degi&Viku. Samskiptisráðgevin sæst eisini taka myndir í innslagnum hjá Degi&Viku.

Her er einki manipulerað. Hatta er tað sum hendi hasa lýtuna, tá ið manningin á Rzeszowiak kom í land av Brimli.

Fróði Magnussen

Hví ikki spara upp í góðum tíðum fyri at lána í ringum tíðum?

Eftir 7 góð ár koma 7 rak ár stendur í halgubók. Gamal vísdómur. At vit hava skiftandi tíðir, har vit eitt skifti hava búskaparliga viðrák fyri síðan at koma í búskaparliga mótongd er framvegis galdandi. Nú verður ført fram at til ber at lána pening í ringum tíðum, men hvat við at gera tað øvugta? Hvat við at spara upp í góðum tíðum? Hevði hetta ikki verið betri fyri okkum, sum her búleikast? Hjáárin av búskaparligari sveiggjum høvdu verið minni (sjá strikumynd niðanfyrir).

Hví sparir landið, tá ikki

upp í góðum tíðum? Svarið er heilt einfalt, at politiska skipanin megna ikki at standa ímóti ynskjum veljarans í góðum tíðum. Tað er nærum ógjørligt at føra fram, at ein uppgáva ikki verður loyst samstundis, sum figgjarlógin vísir eitt yvirskot á t.d. 500 milliónir. Fáir politikarar høvdu haft dirvið at staðið fram við slíkum boðskapi og teir, sum høvdu haft hettar dirvið, høvdu neyvan verið afturvaldir. Hugsu tykkum at staðið “fyri opnari mikrofoni” og nokta at gjørt okkurt átak innan sosiala økið meðan figgjarlógin vísti eitt yvirskot

uppá fleiri hundrað milliónir við tí próvgrund, at vit skulu spara upp til verri tíðir.

Skal landið spara upp í góðum tíðum, so vit hava nakað at standi ímóti við í ringum tíðum, tá er neyðugt við greiðum lógar karmum fyri okkara figgjarpolitikki. Høvdu vit tað, tá varð ikki neyðugt enn einaferð at fara út at lána pening soleiðis, at útreiðslurnar til rentur gerast ovurhonds stórar, umframt vit liva av nái frá lánveitarum.

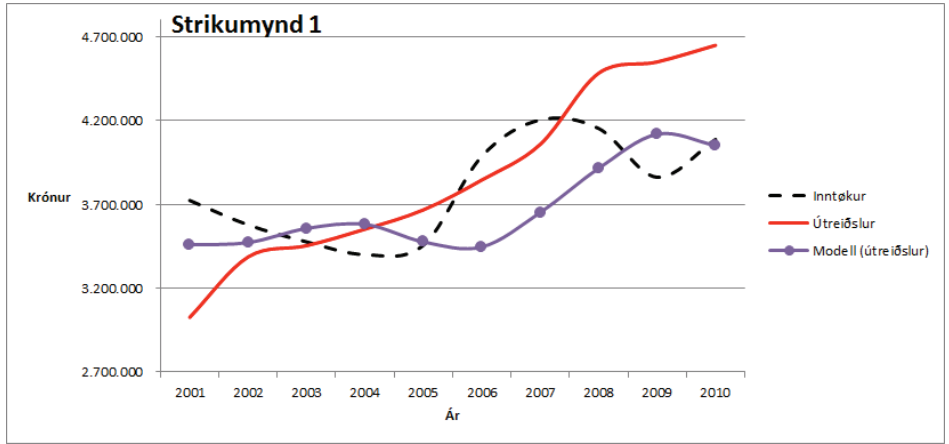
Seinastu árin eru átøk gjørd rættan vegin. Vit hava t.d. fingið Búskaparskipan

Landsins (1996), játtanarlógina (2009), búskaparskipan fyri kommunurnar (2010) og búskapargrunnin (2011), men skal tað eydnast at spara upp í góðum tíðum, verður neyðugt at fara longur á hesi leið. Hyggur ein eftir tilmælum frá serfrøðini, tá sigur OECD millum annað í fylgjandi frágreiðing “FISCAL CONSOLIDATION: LESSONS FROM PAST EXPERIENCE” (Kelda <http://www.oecd.org/dataoecd/21/33/38628499.pdf>) at skilagott og neyðugt er at hava hesar reglar:

- “Budget target” tvs. javn-

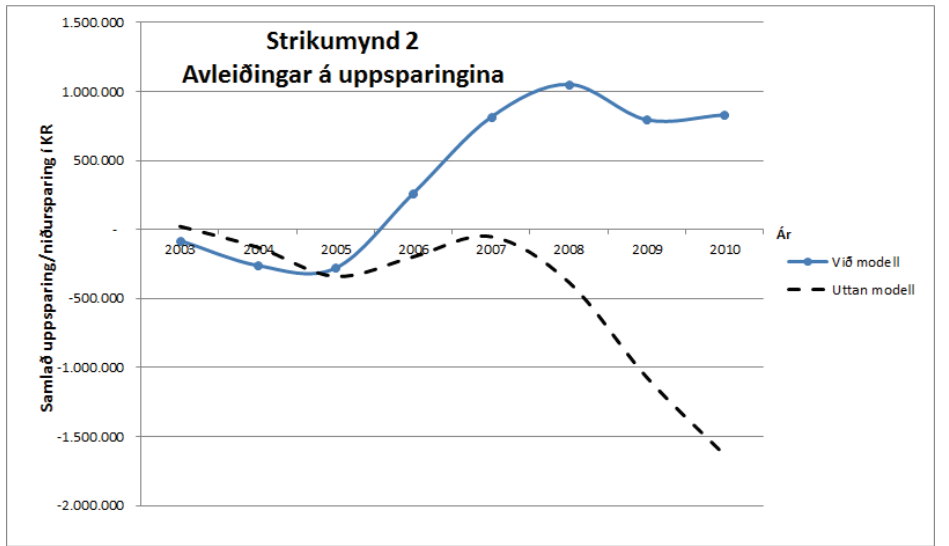
Talvan er fyri tíðarskeiðið 2001 til 2010.

Talva A										
Ár	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Inntøkur	3.723.678	3.577.749	3.476.570	3.400.481	3.457.326	3.987.806	4.204.509	4.153.140	3.862.070	4.087.929
Útreiðslur	3.026.514	3.387.092	3.454.077	3.552.138	3.667.893	3.845.876	4.058.866	4.482.978	4.550.171	4.649.474
Modell (útreiðslur)	3.458.859	3.472.164	3.556.748	3.581.056	3.476.488	3.446.046	3.652.465	3.915.343	4.118.951	4.052.123

vág millum inntøkur og útreiðslur yvir tíð t.d. 5 ár.

- “Expenditure target” eitt hægsta mark fyri vøkstri í útreiðslunum.
- “Rule to deal with windfall revenues” óvæntaðar inntøkur verða beindar í búskapargrunn.
- “Golden rule” tað er ikki loyvt at læna til nýtslu bert til iløgur, sum koma framtíðar ættarliðum tilgóðar.

Fleiri av hesum tilmælunum eru sjálvsøgd, tó at reglan um javnvág millum útreiðslur/inntøkur “Budget target” og eitt hægstamark fyri útreiðsluvøkstri “Expenditure target” sýnast at røkka sama endamálið. Hví so hava báðar? Jú í góðum tíðum, tá inntøkurnar vaksa skjótt, er neyðugt at tálma vøksturin í almennu útreiðslu vøkstri-num. Hetta til tess at tálma ein búskap, sum frammanundan er heitur, men eisini at tryggja okkum, at vit ikki átaka okkum útreiðslur, ið vit ikki klára at varðveita tá búskapurin javnar seg aftur. Við øðrum orðum mugu vit